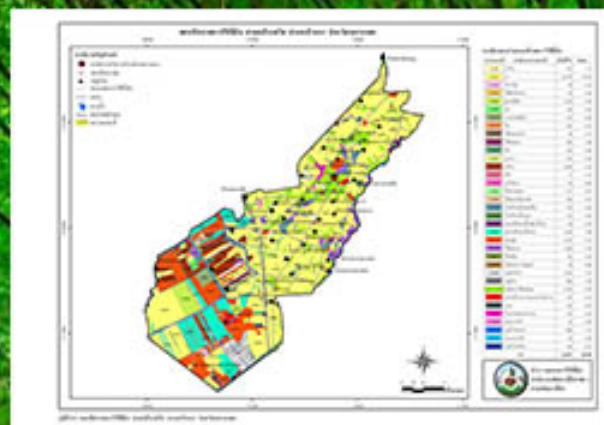

แผนการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

กันยายน 2566

สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 72 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแผนการใช้ที่ดินตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ได้นำแนวคิดของ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations : FAO) และ โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme : UNEP) มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก ร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลโดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งนี้ สผด. ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการเพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก
กันยายน 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
1.3 วัตถุประสงค์	1-1
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-2
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-4
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-8
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-1
3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)	
4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-4
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-2
5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-2

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
6.2 แผนการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น	7-2
7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-3
เอกสารอ้างอิง	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดปราจีนบุรี ¹ (พ.ศ. 2536-2565)	2-3
2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	2-6
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ปี 2565	2-8
2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ปี 2565	2-8
2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ปี 2565	2-10
3-1 สมบัติดินตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	3-3
5-1 การประเมินคุณภาพดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-2
5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	5-3
6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	6-5
7-1 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-4
7-2 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงาน	7-6
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก แผน 5 ปี (พ.ศ.2567 - 2571)	7-8

สารบัญญรูป

รูปที่	หน้า
1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-3
2-1 ขอบเขตการปกครอง ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	2-1
2-2 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดนครนายก	2-3
2-3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	2-7
3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	3-4
4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดย DPSIR ของตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	4-3
4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ของตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	4-4
6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	6-6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้วซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี ช่วงปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดิน และที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติได้กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นและอยู่บนหลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular – Green Economy: BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

1.4.2 สถานที่ ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร เป็นต้น

3) ด้านนโยบายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ฯ

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะกรรมการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสภาพของทรัพยากรของตำบล

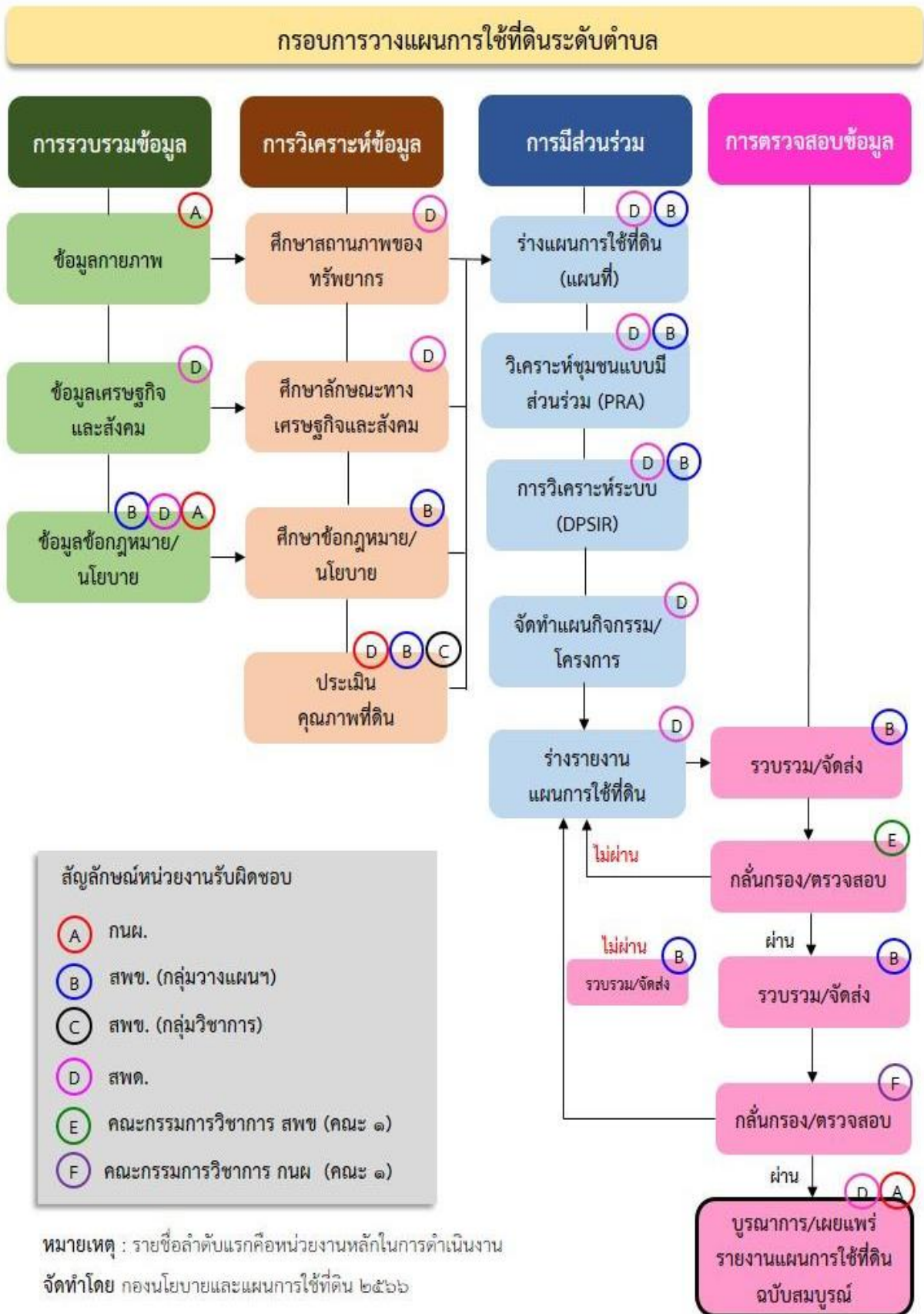
2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของบประมาณในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

จากขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น สามารถจัดทำกรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลแสดงดังรูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พัฒนาอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น บนรากฐานที่ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก, 2566)

รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

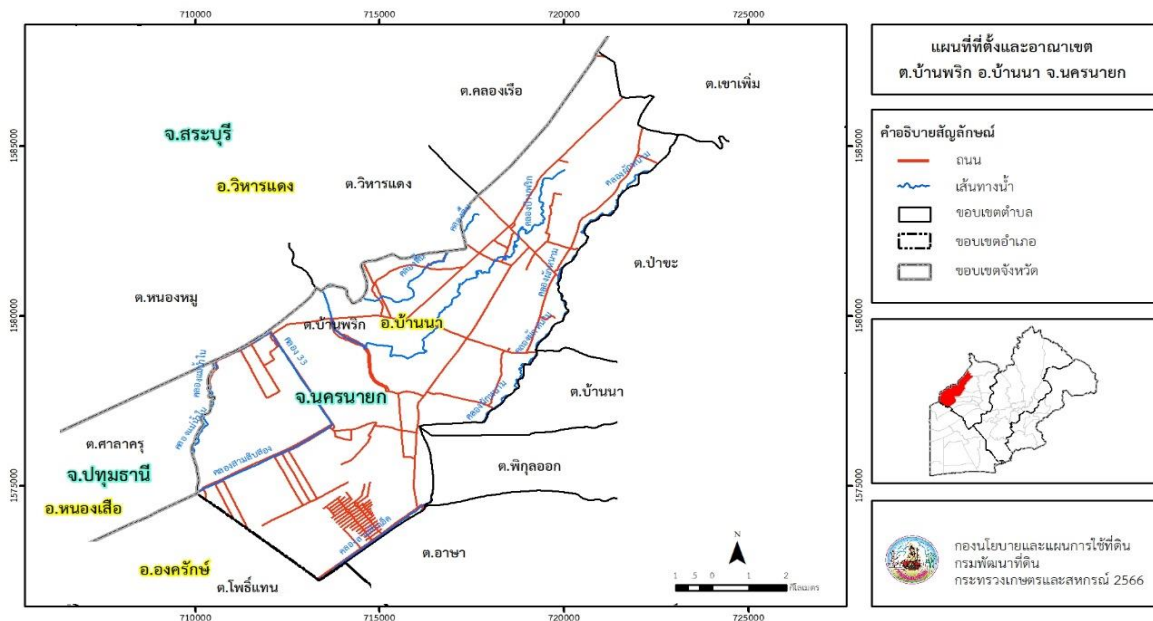

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอบ้านนา มีพื้นที่ประมาณ 75 ตารางกิโลเมตร หรือ 46,906 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลคลองเรือ อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
		ตำบลเขาเพิ่ม อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลโพธิ์แทน อำเภอองครักษ์
		ตำบลอาษา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลป่าชะ ตำบลบ้านนา ตำบลพิกุลออก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลวิหารแดง ตำบลหนองหมู อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
		ตำบลศาลาครุ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

รูปที่ 2-1 ขอบเขตการปกครองตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านหนองคั่นจาม	หมู่ที่ 7 บ้านชวากยาว
หมู่ที่ 2 บ้านปากลาด	หมู่ที่ 8 บ้านหนองข้างตายเป็น
หมู่ที่ 3 บ้านใหม่	หมู่ที่ 9 บ้านโพธิ์แก้ว
หมู่ที่ 4 บ้านพริก	หมู่ที่ 10 บ้านหนองลี
หมู่ที่ 5 บ้านหนองจิก	หมู่ที่ 11 บ้านคลอง 33
หมู่ที่ 6 บ้านชายลำ	หมู่ที่ 12 บ้านคลอง 31 พัฒนา

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีคลองธรรมชาติ คลองขุด และคลองชลประทานหลายแห่งไหลผ่าน แหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น คลองบ้านพริก

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศ (พ.ศ.2536-2565) พบว่า ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 28.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.2 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.4 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคม

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,083.1 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 106 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน มีปริมาณฝน 231.9 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 18 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูการเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนตุลาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งต้นเดือนพฤศจิกายนถึงปลายเดือนเมษายน (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

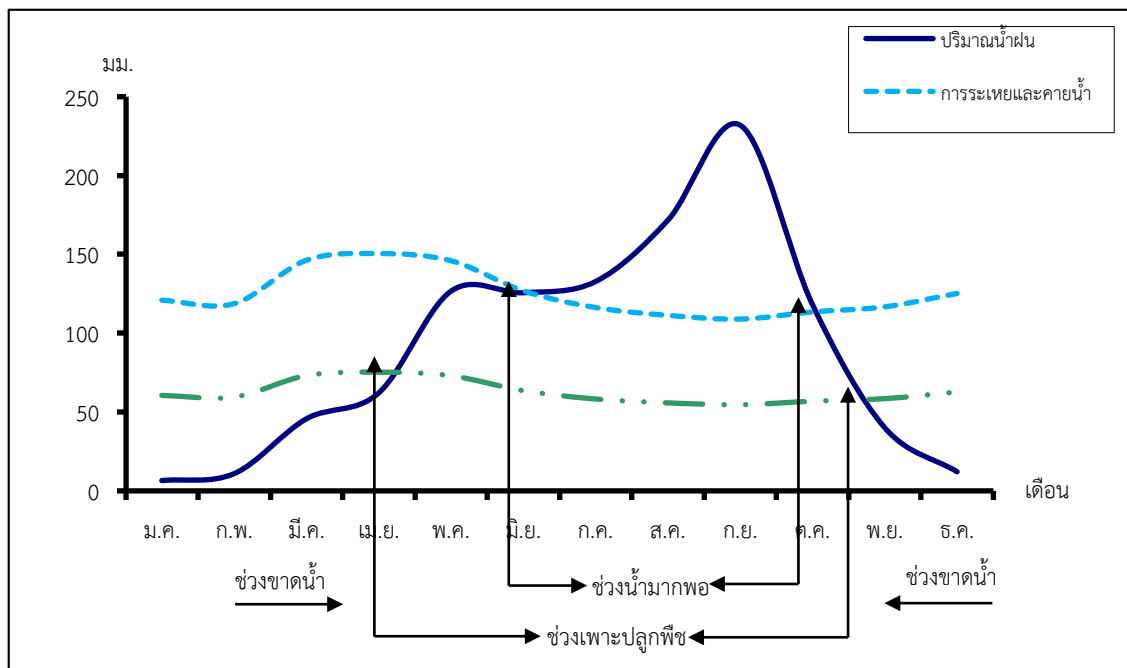
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดพระนครศรีอยุธยา¹ (พ.ศ. 2536-2565)

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	20.2	32.9	26.2	68.0	6.4	1.0	120.9	6.3
ก.พ.	22.3	34.6	27.9	70.0	10.8	1.4	118.7	10.6
มี.ค.	24.3	35.9	29.5	72.0	45.6	4.3	146.3	42.3
เม.ย.	25.0	36.7	30.1	73.0	62.0	6.3	150.6	55.8
พ.ค.	25.2	35.9	30.0	76.0	126.6	12.8	146.0	101.0
มิ.ย.	24.8	35.0	29.4	77.0	125.6	13.4	126.9	100.4
ก.ค.	24.4	34.1	28.9	79.0	132.7	14.8	116.3	104.5
ส.ค.	24.2	33.7	28.6	80.0	171.6	16.4	111.3	124.5
ก.ย.	24.1	33.2	28.3	83.0	231.9	17.8	108.9	145.9
ต.ค.	23.6	33.1	28.1	81.0	118.0	12.2	113.5	95.7
พ.ย.	22.3	33.1	27.4	75.0	39.9	4.1	116.7	37.4
ธ.ค.	20.4	32.3	26.1	68.0	12.0	1.3	125.2	11.8
เฉลี่ย	23.4	34.2	28.4	75.2	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	1,083.1	105.8	1,501.3	836.2

หมายเหตุ : ¹ เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

² จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

รูปที่ 2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดนครนายก

2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 6,984 ไร่ หรือร้อยละ 14.89 ของเนื้อที่ตำบล

2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรมมีเนื้อที่ 35,270 ไร่ หรือร้อยละ 75.20 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) เกษตรผสมผสาน มีเนื้อที่ 1 ไร่ หรือร้อยละ - ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

2) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 21,091 ไร่ หรือร้อยละ 44.97 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ นาข้าว นาไร้งนาข้าว+ข้าวโพด นาข้าว+ถั่วเขียว นาข้าว+พืชผัก

3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 4,696 ไร่ หรือร้อยละ 10.01 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส ไม้ปลูกเพื่อการค้า ไม้ยืนต้น/เสื่อมโทรม ไม้ยืนต้นผสม

4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 2,698 ไร่ หรือร้อยละ 5.74 ของเนื้อที่ตำบล กล้าย ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มะปราง มะยงชิด มะม่วง มะพร้าว

5) พืชสวน มีเนื้อที่ 262 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผัก

6) พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 1,491 ไร่ หรือร้อยละ 3.18 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก/สถานที่เพาะเลี้ยงปลา โรงเรือนเลี้ยงสุกร พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 5,030 ไร่ หรือร้อยละ 10.74 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

2.5.3 พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 1,316 ไร่ หรือร้อยละ 2.80 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน

2.5.4 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 3,336 ไร่ หรือร้อยละ 7.11 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ พุ่หญ้าสลับไม้พุ่ม /ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ถม บ่อดิน

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	6,984	14.89
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	952	2.03
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	4,590	9.79
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	515	1.10
U405	ถนน	324	0.69
U406	ทางรถไฟ	159	0.34
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	403	0.86
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	20	0.04
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	5	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	15	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	1	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	35,267	75.19
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	1	-
A100	นาร้าง	1,631	3.48
A101	นาข้าว	19,312	41.17
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	88	0.19
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	44	0.09
A101+A236	นาข้าว+เผือก	4	0.01
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	10	0.02
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	172	0.37
A301	ไม้ยืนต้นผสม	124	0.26
A302	ยางพารา	81	0.17
A303	ปาล์มน้ำมัน	2,411	5.14
A304	ยูคาลิปตัส	1,621	3.46
A307	สนประดิพัทธ์	16	0.03
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	253	0.54
A322	กฤษณา	18	0.04
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	339	0.72
A401	ไม้ผลผสม	67	0.14
A402	ส้ม	30	0.07
A405	มะพร้าว	102	0.22
A407	มะม่วง	210	0.45
A407/A411	มะม่วง/กล้วย	1	-
A407/A416	มะม่วง/ขนุน	7	0.01
A411	กล้วย	1,653	3.52

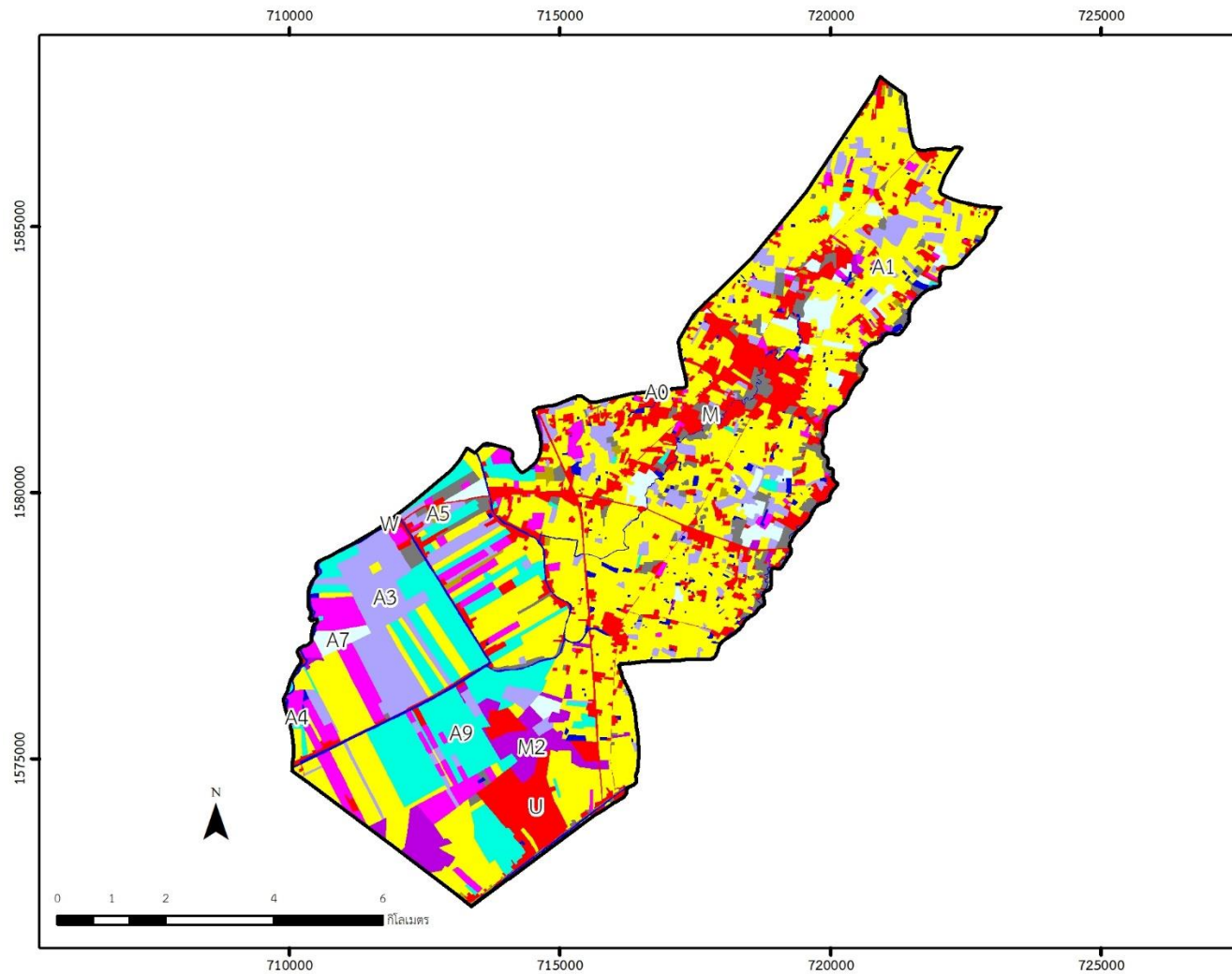

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A414	ฝรั่ง	14	0.03
A415	มะละกอ	10	0.02
A429	มะปราง มะยงชิด	265	0.56
A502	พืชผัก	107	0.23
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	155	0.33
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	5	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,092	2.33
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	190	0.41
A703/A902	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก/สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	204	0.43
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	243	0.52
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	4,787	10.22
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	3,339	7.12
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	1,664	3.55
M201	พื้นที่ลุ่ม	1,411	3.01
M304	บ่อดิน	20	0.04
M405	พื้นที่ถม	241	0.51
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	3	0.01
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	1,316	2.80
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	568	1.21
W202	บ่อน้ำในไร่นา	540	1.15
W203	คลองชลประทาน	208	0.44
ผลรวมทั้งหมด		46,906	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566)

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน
ต.บ้านพริก อ.บ้านนา จ.นครนายก

คำอธิบายสัญลักษณ์
 □ ขอบเขตตำบล

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	6,984	14.89
U พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	6,984	14.89
พื้นที่เกษตรกรรม	35,270	75.20
A0 เกษตรผสมผสาน/ไร่สวนผสม	1	-
A1 พื้นที่นา	21,091	44.97
A3 ไม้ยืนต้น	4,696	10.01
A4 ไม้ผล	2,698	5.74
A5 พืชสวน	262	0.56
A7 ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,491	3.18
A9 สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	5,030	10.74
พื้นที่แหล่งน้ำ	1,316	2.80
W พื้นที่แหล่งน้ำ	1,316	2.80
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	3,336	7.11
M2 พื้นที่คู่ม	1,411	3.01
M ทุ่งหญ้าธรรมชาติ/ไม้ละเมาะ ฯลฯ	1,925	4.10
ผลรวมทั้งหมด	46,906	100.00

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
 กรมพัฒนาที่ดิน
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2566

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2565 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลบ้านพริก มีประชากรรวม 10,714 คน แยกเป็นชาย 5,156 คน เป็นหญิง 5,558 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 142.76 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,900 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,589 ครัวเรือน หรือร้อยละ 40.74 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 2,311 ครัวเรือน หรือร้อยละ 59.26 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-2 ถึง 2-3

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ปี 2565

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลบ้านพริก	3,900	5,156	5,558	10,714
หมู่ที่ 1 นองคันจาม	279	363	393	756
หมู่ที่ 2 ปากลาด	241	298	307	605
หมู่ที่ 3 ใหม่	164	270	281	551
หมู่ที่ 4 พริก	141	199	213	412
หมู่ที่ 5 นองจิก	399	536	580	1,116
หมู่ที่ 6 ชายลำ	272	388	440	828
หมู่ที่ 7 ชวากยาว	409	560	614	1,174
หมู่ที่ 8 นองข้างตาย	704	864	961	1,825
หมู่ที่ 9 โโพธิ์แก้ว	388	469	500	969
หมู่ที่ 10 นองสี	384	428	472	900
หมู่ที่ 11 คลอง 33	377	560	578	1,138
หมู่ที่ 12 คลอง 31 พัฒนา	142	221	219	440

ที่มา : กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ปี 2565

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	3,900	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,589	40.74
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	2,311	59.26

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2566)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2565 ตำบลบ้านพริก มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,900 ครัวเรือน โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 12.03 ไร่ (เนื้อที่ของตำบลรวมต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด)

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

สภาพเศรษฐกิจ ของชุมชนในตำบลบ้านพริกส่วนใหญ่ประชากรมีอาชีพด้านการเกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกข้าวนาปี ข้าวนาปรัง รองลงมาได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการเลี้ยงสัตว์

การประกอบอาชีพ ในตำบลบ้านพริกประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทั้งการทำนา ปลูกพืชไร่ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อบริโภคและจำหน่าย

- อาชีพทำเกษตรกรรม ตำบลบ้านพริกครัวเรือนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร 1,589 ครัวเรือน โดยเกษตรกรปลูกข้าวนาปี ข้าวนาปรัง รองลงมาได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการเลี้ยงสัตว์ สำหรับการเลี้ยงสัตว์พบว่าส่วนใหญ่เลี้ยงไว้เพื่อบริโภคและจำหน่าย ได้แก่ โค กระบือ สุกร และไก่

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของพัฒนาชุมชน ปี 2566 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 238,699 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 74,777 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 141,129 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 44,211 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 97,570 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 30,566 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ปี 2565

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้ บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือน เฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่าย บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลบ้านพริก	181,807	28,964	19,155	8,774	238,699	74,777	141,129	44,211
หมู่ที่ 1 หนองคันจาม	164,769	4,541	10,965	295	180,570	66,763	122,621	45,337
หมู่ที่ 2 ปากลาด	157,042	61,470	25,489	10,049	254,051	77,581	83,056	25,363
หมู่ที่ 3 ใหม่	153,160	90,588	60,082	42,061	345,892	107,120	298,060	92,307
หมู่ที่ 4 พริก	258,451	30,455	16,508	3,953	309,367	86,822	186,889	52,449
หมู่ที่ 5 หนองจิก	149,573	16,710	21,817	4,500	192,599	71,803	149,140	55,601
หมู่ที่ 6 ชายลำ	185,100	18,270	5,628	3,238	212,236	66,014	179,860	55,944
หมู่ที่ 7 ชวากยาว	203,143	16,331	12,558	8,429	240,461	63,470	106,371	28,077
หมู่ที่ 8 หนองข้างตายน	201,507	25,110	19,496	4,524	250,638	78,389	167,925	52,520
หมู่ที่ 9 โพธิ์แก้ว	274,044	732	439	390	275,605	88,280	15,432	4,943
หมู่ที่ 10 หนองลี	183,466	26,333	26,572	14,403	250,773	86,398	88,038	30,331
หมู่ที่ 11 คลอง 33	122,209	61,721	25,385	20,306	229,621	63,056	196,889	54,068

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ ไม่พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ในพื้นที่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่พบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่

3.1.2 **ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ** (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ คือ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 46,906 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่าในพื้นที่ตำบลบ้านพริก มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2536-2565) 1,083.1 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น ๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลบ้านพริก รายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดินดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองกระโดน คลองตื้น คลองบ้านพริก คลองผักหนาม คลองแม่น้ำโน และคลองลำกระเดียน

แหล่งน้ำผิวดินที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ คลอง 33 คลองสามสิบสอง และคลองสามสิบเอ็ด

3.2.3 จากฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2566) พบว่า ตำบลบ้านพริก มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 30 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก พบหน่วยแผนที่ดิน 5 หน่วยแผนที่ดิน เป็นดินในพื้นที่ลุ่ม ได้แก่

- 1) หน่วยแผนที่ดิน Hk-siA ชุดดินหินกอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแข็ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 13,055 ไร่ หรือร้อยละ 27.83 ของเนื้อที่ตำบล
- 2) หน่วยแผนที่ดิน Hk-sIA/ow ชุดดินหินกอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ ตะกอนทับถมตอนบน มีเนื้อที่ 1,385 ไร่ หรือร้อยละ 2.95 ของเนื้อที่ตำบล
- 3) หน่วยแผนที่ดิน Ma-sicA ชุดดินมหาโพธิ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแข็ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 15,478 ไร่ หรือร้อยละ 33.00 ของเนื้อที่ตำบล
- 4) หน่วยแผนที่ดิน Ok-sicA ชุดดินองครักษ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแข็ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 496 ไร่ หรือร้อยละ 1.06 ของเนื้อที่ตำบล
- 5) หน่วยแผนที่ดิน Rs-cA ชุดดินรังสิต มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 16,492 ไร่ หรือร้อยละ 35.16 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ พบปัญหาดินเปรี้ยวจัด มีเนื้อที่ 32,466 ไร่ หรือร้อยละ 69.22 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) ชุดดินองครักษ์ (Ok) และชุดดินรังสิต (Rs)

รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

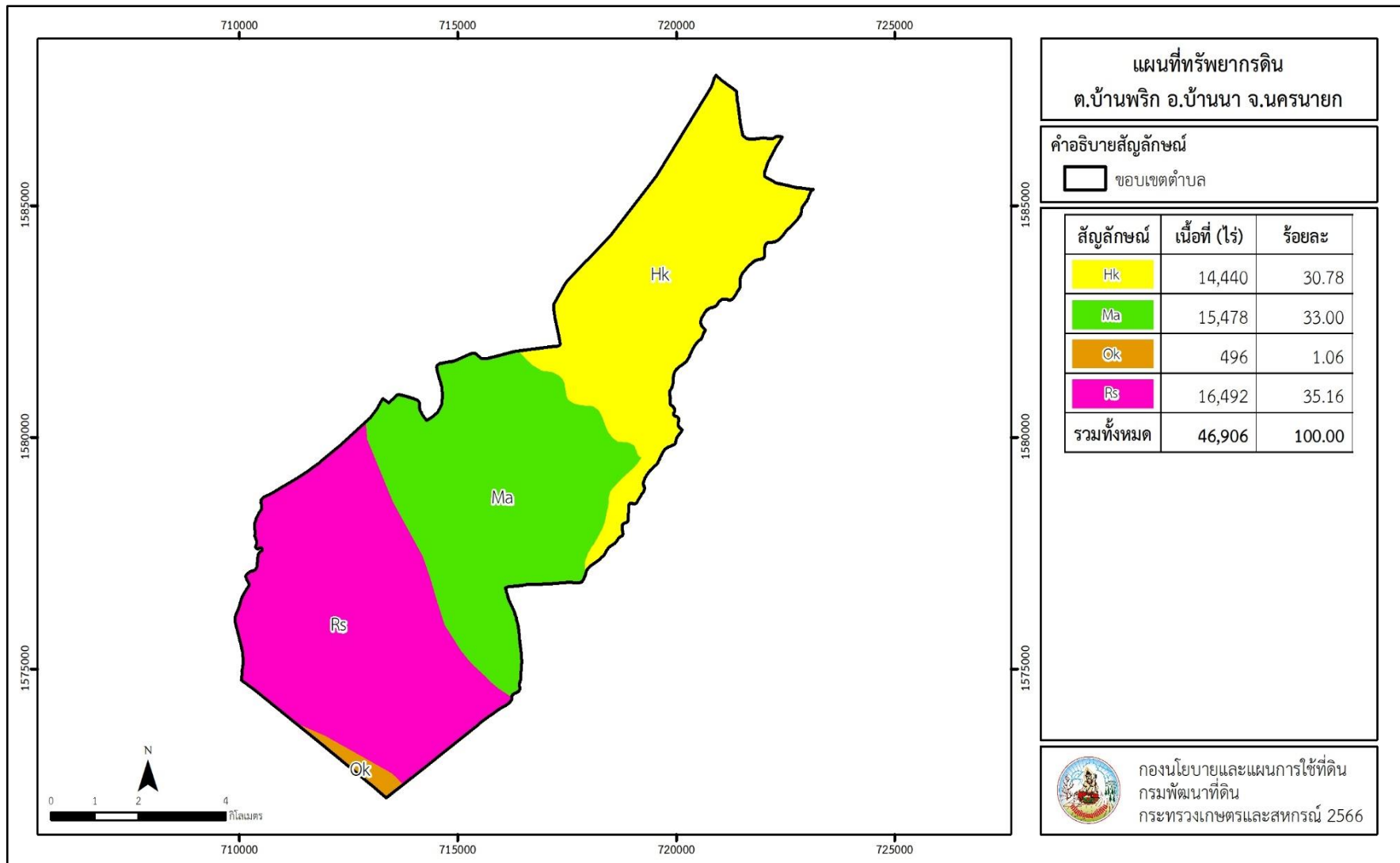

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิ่มตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Hk-siA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	13,055	27.83
Hk-sIA/ow	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	1,385	2.95
Ma-sicA	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	<35	4.5-5.5	4.5-4.0	<2	100-150	15,478	33.00
Ok-sicA	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	35-75	4.5-5.0	<4.5	<2	0-50	496	1.06
Rs-cA	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	35-75	4.5-5.0	<4.5	<2	50-100	16,492	35.16
รวมทั้งหมด											46,906	100.00

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา : กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน (2566)

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2566 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลบ้านพริก คือ

- 1) ดินเปรี้ยวจัด ดินกรด และดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 2) หน้าดินถูกชะล้างพังทลาย
- 3) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 4) ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร
- 5) ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

4.1.2 ความต้องการของชุมชน และเกษตรกร ตำบลบ้านพริกมีความต้องการ 4 ประการ คือ

- 1) ปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 2) แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรช่วงฤดูแล้ง
- 3) พัฒนาหมู่บ้านเป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการใช้นวัตกรรมการเกษตรแบบครบวงจร
- 4) พัฒนาเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- 5) พัฒนาและส่งเสริมอาชีพเสริมในครอบครัว (ไม้กวาดและพรมเช็ดเท้า)

ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียด ดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 6 ประการ คือ

- 1.1) มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- 1.2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 1.3) ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร
- 1.4) ต้นทุนการผลิตสูง
- 1.5) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- 1.6) การเพิ่มขึ้นของมลพิษทางอากาศ

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ

- 2.1) การสูญเสียธาตุอาหารในดิน
- 2.2) การใช้น้ำทางการเกษตร และอุปโภค-บริโภค
- 2.3) ขาดที่ดินทำกิน
- 2.4) การใช้เทคโนโลยีช่วยในการทำการเกษตร
- 2.5) ไม่มีแรงงานอายุน้อย

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 5 ประการ คือ

- 3.1) คุณภาพดินต่ำ ขาดความอุดมสมบูรณ์ของดินและปฏิกิริยาของดิน (soil pH) ต่ำกว่า 5.5
- 3.2) ปริมาณน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร และอุปโภค-บริโภค
- 3.3) การพังทลายของหน้าดิน
- 3.4) แรงงานภาคการเกษตรลดลง
- 3.5) หนี้สินจากการลงทุนทำการเกษตร

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 8 ประการ คือ

- 4.1) ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง
- 4.2) ต้นทุนการผลิตสูง
- 4.3) ผลผลิตต่ำ ขาดคุณภาพ รายได้น้อย
- 4.4) ขาดแคลนน้ำเพื่อทำการเกษตร
- 4.5) ที่ดินทำกินมีพื้นที่จำกัด
- 4.6) หาแรงงานภาคการเกษตรยาก
- 4.7) หน้าดินถูกชะล้างพังทลาย
- 4.8) คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมลดลง

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้
อดีต-ปัจจุบัน

- (1) การจัดการดิน
- (2) การปรับปรุงบำรุงดิน
- (3) การพัฒนาแหล่งน้ำ
- (4) สระเก็บน้ำในไร่นา
- (5) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต
- (6) การส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่
- (7) การป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
- (8) การลดต้นทุนการผลิต
- (9) การพัฒนากลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจชุมชน/แม่บ้านเกษตรกร
- (10) เพิ่มการจัดสรรที่ดินจากสปก.

อนาคต

- (1) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตรครบวงจร
- (2) พัฒนานวัตกรรมการผลิตพืช
- (3) พัฒนาเป็นตำบลแห่งการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- (4) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าชุมชน
- (5) ปรับปรุง/พัฒนา แหล่งกักเก็บน้ำ และระบบส่ง-กระจายน้ำ
- (6) ปรับปรุง/พัฒนา ทางลำเลียงในไร่นา
- (7) ขุดสระเก็บน้ำในไร่นา
- (8) ปรับปรุงจำนวนที่ดินทำกินจากสปก.

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดย DPSIR ของตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

ข้าวนาปี-นาปรัง เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปี ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนพฤศจิกายน ส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105, ขาวตาแห้ง และปลูกข้าวนาปรังหลังเก็บเกี่ยวข้าวนาปี ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมีนาคม ได้แก่ พันธุ์ข้าว ชัยนาท 1 กข 47 และกข 49

พืชผัก เกษตรกรจะปลูกพืชผักหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยพืชที่ปลูกจะเป็นพืชผักสวนครัว เช่น สะระแหน่ กระเพรา โหระพา แมงลัก พริก กวางตุ้ง คะน้า ฯลฯ

ไม้ผล ที่นิยมปลูก เช่น มะปราง มะยงชิด ทุเรียน มังคุด กระท้อน

ไม้ยืนต้น ที่นิยมปลูก เช่น หมาก ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นผสม

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	พื้นที่ราบเรียบ											
1.ข้าวนาปี-นาปรัง	นาปรัง		นาปี						นาปรัง			
2.พืชผัก	พืชผัก											
พื้นที่ดอน												
1.ไม้ผล	มะปราง,มะยงชิด,ทุเรียน,มังคุด,กระท้อน											
2.ไม้ยืนต้น	หมาก, ปาล์มน้ำมัน, ไม้ยืนต้นผสม											

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันของตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดินสอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้น ๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ หรือการปลูกพืชต่าง ๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิต และคำรณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1 : ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือกิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N : มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 การประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความเหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1 การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2 ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3 ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อ รากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1 สภาพการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการ เขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2 ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินใน แต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง มะพร้าว ทุเรียน ส้มโอ มะยงชิด มะปราง

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดินดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	ปาล์มน้ำมัน	มันสำปะหลัง	มะพร้าว	ทุเรียน	ส้มโอ	มะยงชิด	มะปราง
Hk-s1A	S2ns	S2on	N	S3o	S3o	S3o	S3o	S3o
Hk-s1A/ow	S2ns	S2ons	N	S3o	S3o	S3o	S3o	S3o
Ma-sicA	S2zn	S3o	N	N	N	N	N	N
Ok-sicA	N	N	N	N	N	N	N	N
Rs-cA	S3z	S3zo	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ : 1. คำอธิบายชุดดินดูจากตารางหน่วยแผนที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

S2 : ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately suitable)

S3 : ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (Marginally suitable)

N : ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not suitable)

2. ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

z : สารพิษ (Soil toxicities)

n : ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (Nutrient retention capacity)

o : ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (Oxygen availability to root)

s : ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (Nutrient availability)

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติได้กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งจะมีความละเอียดและเฉพาะเจาะจงมากกว่าแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศ ที่ใช้เป็นกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระดับประเทศ เป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพ โดยเฉพาะทางด้านการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขต การปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้ฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จาก การวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรี เรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณา จากทิศทางตามกรอบนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก สามารถกำหนดออกเป็น 4 เขตหลัก ได้แก่ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชน และสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่น ๆ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืช ประกอบด้วย 4 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ เขตประมง และเขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 35,267 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 75.18 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมชั้นดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) และเขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) เป็นเขตที่มีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะระบบชลประทาน มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม ดินข้อจำกัดจากลักษณะดิน ซึ่งมีสมบัติดินที่ไม่เหมาะสมบางประการ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2211) มีเนื้อที่ 3,051 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 6.50 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง และบางพื้นที่ทำนาปีตามด้วยพืชฤดูแล้งชนิดต่าง ๆ

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2212) มีเนื้อที่ 709 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.51 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูก เช่น กล้วย เป็นต้น

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2213) มีเนื้อที่ 393 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.84 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูก เช่น ยูคาลิปตัส ไม้ปลูกเพื่อการค้า เป็นต้น

- เขตปลูกพืชทางเลือก (สัญลักษณ์ 2215) มีเนื้อที่ 21 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชผัก ไม้ดอก หรือเกษตรผสมผสาน โดยพืชที่ปลูก เช่น มะยงชิด มะปราง เป็นต้น

(2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2221) มีเนื้อที่ 7,642 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 16.29 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2222) มีเนื้อที่ 297 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.63 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูก เช่น มะม่วง มะปราง มะยงชิด เป็นต้น

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2223) มีเนื้อที่ 1,047 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.23 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูก เช่น ยูคาลิปตัส เป็นต้น

- เขตปลูกพืชทางเลือก (สัญลักษณ์ 2225) มีเนื้อที่ 32 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันปลูกพืชผัก ไม้ดอก หรือเกษตรผสมผสาน โดยพืชที่ปลูก เช่น ไม้ดอก ไม้ประดับ เป็นต้น

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ พื้นที่เขตนี้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรม ที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาคือเป็นข้อจำกัดของการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่าง ๆ การทำการเกษตรในเขตนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม พบปัญหาทางกายภาพของดินที่สำคัญหลาย เช่น เป็นดินตื้นซึ่งเป็นข้อจำกัดของการหยั่งรากพืชในการยึดลำต้นและการดูดซับ ธาตุอาหารพืชในดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอุ้มน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน เป็นต้น จากข้อจำกัดการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงและมีมาตรการเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ให้สูงขึ้น รวมถึงการป้องกันไม่ให้เกิดสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้พื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2310) มีเนื้อที่ 10,385 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 22.14 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2320) มีเนื้อที่ 1,619 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 3.61 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูก เช่น กล้วย มะพร้าว เป็นต้น

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2330) มีเนื้อที่ 3,264 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 6.96 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูก เช่น ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น

- เขตปลูกพืชทางเลือก (สัญลักษณ์ 2350) มีเนื้อที่ 209 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันปลูกพืชผัก ไม้ดอก หรือเกษตรผสมผสาน โดยพืชที่ปลูก เช่น มะยงชิด มะปราง เป็นต้น

3) เขตประมง (สัญลักษณ์ 2400) มีเนื้อที่ 5,034 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 10.73 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่ทำกิจกรรมด้านการประมง เช่น การเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

4) เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 1,492 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.18 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และเขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (สัญลักษณ์ 2510) ปัจจุบันมีการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 6 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบล

- เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (สัญลักษณ์ 2520) ปัจจุบันมีการสร้างโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ประเภทต่าง ๆ มีเนื้อที่ 1,486 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 3.17 ของเนื้อที่ตำบล

6.2.2 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 6,989 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 14.90 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต และเขตการใช้พื้นที่เฉพาะ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 6,543 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 13.95 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

- เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 405 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.86 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินประเภทโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ

- เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ (สัญลักษณ์ 3300) มีเนื้อที่ 41 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินที่นอกเหนือจาก 2 เขตดังกล่าวข้างต้น เช่น สถานที่พักผ่อน ท้องเที่ยว สวนสาธารณะ รีสอร์ท ระบบขนส่งมวลชน เป็นต้น

6.2.3 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 1,315 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.80 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตของได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

- เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 4100) มีเนื้อที่ 568 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.21 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

- เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 747 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.59 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.4 เขตพื้นที่อื่น ๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 3,336 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.11 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น ไม้พุ่ม เป็นต้น

ทั้งนี้ในเขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) หากมีการปรับปรุงดินหรือปรับโครงสร้างของพื้นที่ให้เหมาะสม เช่น ยกร่อง จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำประเภทต่าง ๆ สามารถยกระดับเป็นเกษตรกรรมขั้นดีได้ เนื่องจากมีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำไว้แล้ว โดยเฉพาะระบบชลประทาน

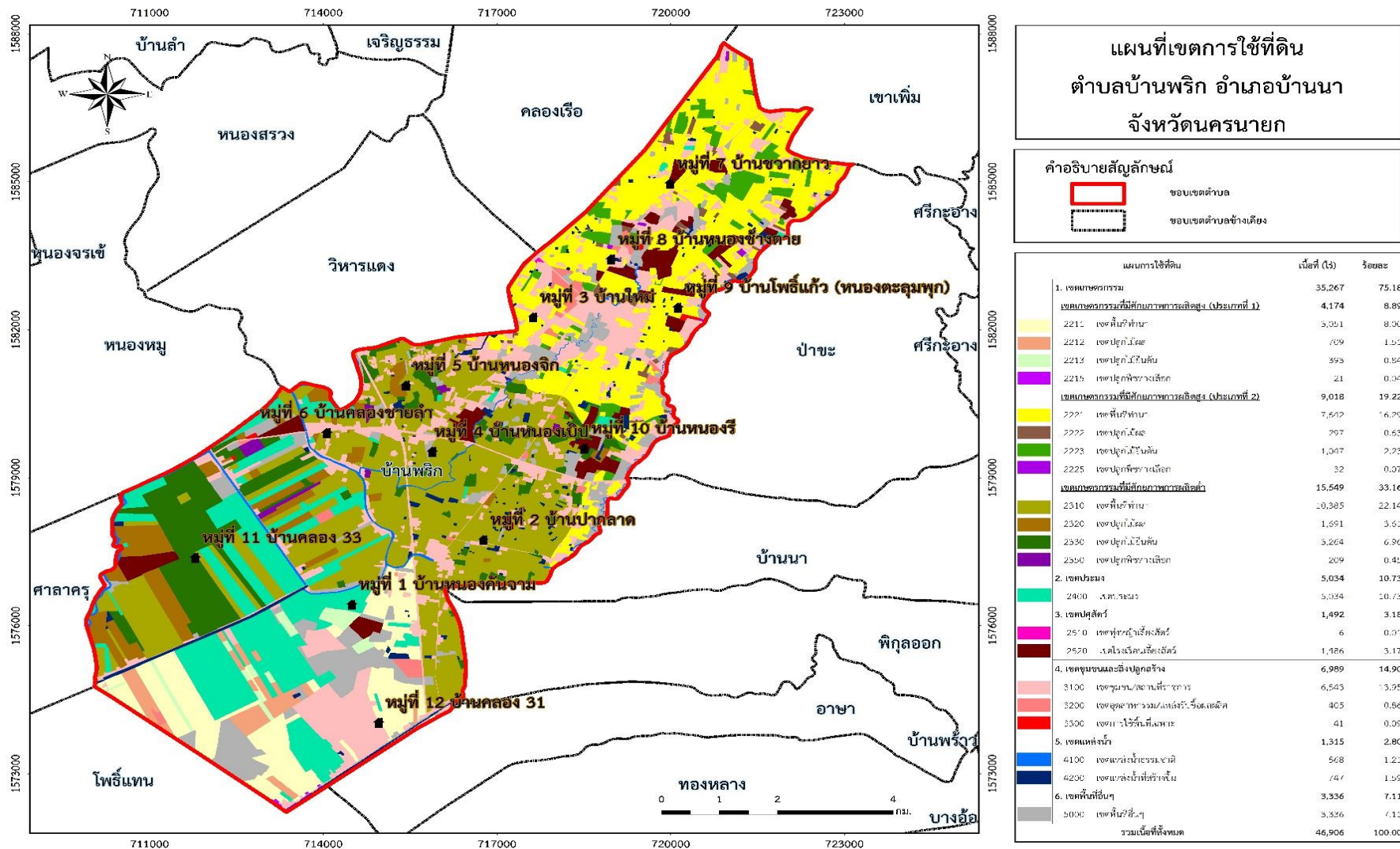
ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
เขตเกษตรกรรม	35,267	67.02
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1)	4,174	8.89
2211 เขตพื้นที่ทำนา	3,051	6.50
2212 เขตปลูกไม้ผล	709	1.51
2213 เขตปลูกไม้ยืนต้น	393	0.84
2215 เขตปลูกพืชทางเลือก	21	0.04
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2)	9,018	19.22
2221 เขตพื้นที่ทำนา	7,642	16.29
2222 เขตปลูกไม้ผล	297	0.63
2223 เขตปลูกไม้ยืนต้น	1,047	2.23
2215 เขตปลูกพืชทางเลือก	32	0.07
เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	15,549	33.16
2310 เขตพื้นที่ทำนา	10,385	22.14
2320 เขตปลูกไม้ผล	1,691	3.61
2330 เขตปลูกไม้ยืนต้น	3,264	6.96
2350 เขตปลูกพืชทางเลือก	209	0.45
เขตประมง	5,034	10.73
2400 เขตประมง	5,034	10.73
เขตปศุสัตว์	1,492	3.18
2510 เขตทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	6	0.01
2520 เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,486	3.17
เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	6,989	14.90
3100 เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	6,543	13.95
3200 เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต	405	0.86
3300 เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ	41	0.09
เขตแหล่งน้ำ	1,315	2.80
4100 เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	568	1.21
4200 เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	747	1.59
เขตพื้นที่อื่น ๆ	3,336	7.11
5000 เขตพื้นที่อื่น ๆ	3,336	7.11
รวมทั้งสิ้น	46,906	100.00

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านพริก จังหวัดนครนายก

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในงบประมาณ 2567 ถึง 2571

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลบ้านพริก เสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก เพื่อมีมติให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผน และได้รับการเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดินกำหนด

7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

เขตเกษตรกรรม

1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินกรด/ มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนี้

- (1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- (2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
- (3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
- (4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- (5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- (6) การรณรงค์เฝ้าติดตาม
- (7) การจัดหาปุ๋ยมาร์ล/โดโลไมท์
- (8) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว/ดินกรด
- (9) การส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน (หมอดินอาสา)

2) การขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง มีแผนงาน/โครงการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

- (1) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน
- (2) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- (3) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา
- (4) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น (ตารางที่ 7-2)

7.3.1 เขตเกษตรกรรม

1) เขตทำนา

1.1 ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครนายก/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครนายก)

1.2 จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว และการจัดการโรค/แมลง และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครนายก)

1.3 จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกพืชหลังนา/พืชใช้น้ำน้อย/การปลูกพืชหมุนเวียน เกษตรแบบผสมผสาน (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก)

1.4 จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำแบบครบวงจร พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก)

1.5 ส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพการคัดเลือกพันธุ์ข้าว ให้คำแนะนำและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น ลานตากข้าว, เครื่องอบเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ, เมล็ดพันธุ์ข้าว (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก, ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครนายก, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

1.6 สนับสนุนเรื่องเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตพืช ชุดลอกสระเก็บน้ำ/แหล่งน้ำ/การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

1.7 จัดทำบัญชีครัวเรือน (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครนายก)

2) เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น

2.1 ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครนายก/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครนายก)

2.2 จัดอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี)

2.3 จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก)

2.4 สนับสนุนเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การส่งน้ำและชุดลอกคลอง (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก)

2.5 สนับสนุนปัจจัยการผลิต และถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืชปลอดภัย, เกษตรอินทรีย์ ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

2.6 สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

2.7 พัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก)

3) เขตปศุสัตว์ และเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

3.1 ส่งเสริม/สนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงไก่ไข่ เป็ด เป็นต้น (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครนายก)

3.2 ส่งเสริม/สนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเลี้ยงปลาเบญจพรรณ เลี้ยงกบ เป็นต้น (สำนักงานประมงจังหวัดนครนายก)

7.3.2 เขตแหล่งน้ำ

1) ขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก)

2) พัฒนาระบบกระจายน้ำ (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก)

2) เพิ่มแหล่งน้ำผิวดิน (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายก)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2566 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแก้ปัญหาดินเปรี้ยวและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน การขาดแคลนน้ำ ปรับรูปที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับที่ดิน

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ของตำบลบ้านพริก กรมพัฒนาที่ดิน ได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลบ้านพริก ในภาพรวมสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินกรด (2) ปัญหาการขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก พบว่ามี 4 กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 16 ชุดดินหินกอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแฉะ ดินล่างมีศิลาแลงอ่อนปนอยู่ มีเนื้อที่ 14,440 ไร่ หรือร้อยละ 30.78 ของเนื้อที่ตำบล ข้อจำกัดของดินชุดนี้ คือ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำในการจัดการดิน คือ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี 2) กลุ่มชุดดินที่ 2 ชุดดินมหาโพธิ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแฉะ มีเนื้อที่ 15,478 ไร่ หรือร้อยละ 33.00 ของเนื้อที่ตำบล 3) กลุ่มชุดดินที่ 11 รังสิต มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียว มีเนื้อที่ 16,492 ไร่ หรือร้อยละ 35.16 ของเนื้อที่ตำบล 4) กลุ่มชุดดินที่ 10 ชุดดินองครักษ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแฉะ มีเนื้อที่ 496 ไร่ หรือร้อยละ 1.06 ของเนื้อที่ตำบล ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามธรรมชาติของพื้นที่ พบปัญหาดินเปรี้ยวจัด มีเนื้อที่ 32,466 ไร่ หรือร้อยละ 69.22 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินมหาโพธิ์ ชุดดินองครักษ์ ชุดดินรังสิต

ในกรณีของปัญหาการขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้งนั้น นอกจากผลการทับถมของตะกอนดินในแหล่งน้ำจนตื้นเขินดังกล่าวข้างต้นแล้ว การที่ประชากรเพิ่มขึ้น กิจกรรมที่ต้องใช้น้ำเพิ่มขึ้น ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น รวมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วง จนเกิดความแห้งแล้ง การขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องวางระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อกักน้ำในดินคงความอุดมสมบูรณ์ เพื่อจัดหาพื้นที่แหล่งน้ำต้นทุน โดยวิธีการต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา, จัดทำระบบส่งน้ำในไร่นา, และ ขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1 เขตเกษตรกรรม	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	8,376,000
1.1 เขตพื้นที่ทำนา เนื้อที่ 3,051 ไร่	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	2,500
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	165,000
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	15,000
	1.4 การจัดหาปุ๋ยนมาร์ล	1,200,000
	1.5 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว	15,000
	1.6 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	49,000
	1.7 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	167,000
	1.8 โกลบตอซังข้าวเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ	500,000
	1.9 การผลิตน้ำหมักชีวภาพ	162,500
	1.10 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ทุ่งรังสิตแบบบูรณาการ	2,500,000
	1.11 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม-ดอน	3,000,000
	1.12 การปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	600,000
1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 709 ไร่ เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 393 ไร่ เขตปลูกพืชทางเลือก เนื้อที่ 21 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	2,486,250
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	1,250
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	82,500
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	7,500
	1.4 การจัดหาปุ๋ยโนโดโลไมท์	595,000

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
	1.5 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	10,500
	1.6 การผลิตปุ๋ยหมัก พด.	1,700,000
	1.7 การผลิตน้ำหมักชีวภาพ	65,000
	1.8 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	24,500
	2. การบริหารจัดการน้ำ	1,750,000
	2.1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ทุ่งรังสิตแบบบูรณาการ	1,250,000
	2.2 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก	500,000
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	1,050,000
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ	300,000
	3.2 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก	750,000
2. เขตประมง เนื้อที่ 5,034 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	14,500
	1.1 สารเร่งซูเปอร์ พด.6 สำหรับผลิตสารบำบัดน้ำเสีย	14,500
	2. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	120,000
	2.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	120,000
3. เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 1,492 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	7,250
	1.1 สารเร่งซูเปอร์ พด.6 สำหรับผลิตสารบำบัดน้ำเสีย	7,250
	2. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	60,000
	2.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	60,000
	รวมแผนงาน/โครงการ	13,864,000

ตารางที่ 7-2 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น
<p>1. เขตเกษตรกรรม</p> <p>1.1 เขตพื้นที่ทำนา เนื้อที่ 21,078 ไร่</p> <p>1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 2,697 ไร่</p> <p>1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 4,704 ไร่</p> <p>1.4 เขตปลูกพืชทางเลือก เนื้อที่ 262 ไร่</p>	<p>1. อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าว/วัชพืชในนาข้าว/โรคแมลงในนาข้าว (สำนักงานเกษตรจังหวัด,กรมส่งเสริมการเกษตร)</p> <p>2. การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูพืช/วัชพืช/โรคแมลงในไม้ผล และพืชผักสวนครัว (สำนักงานเกษตรจังหวัด, กรมส่งเสริมการเกษตร)</p> <p>3. การถ่ายทอดองค์ความรู้/ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด)</p> <p>4. การใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานสหกรณ์จังหวัด,สำนักงานพาณิชย์จังหวัด)</p> <p>5. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่</p> <p>6. การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเกษตรจังหวัด,กรมส่งเสริมการเกษตร)</p> <p>7. การจัดอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร, กรมวิชาการเกษตร)</p> <p>8. การผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพรึก)</p> <p>9. การจัดสรรที่ดินทำกินเพื่อเกษตรกร (สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด)</p> <p>10. การพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัด,กรมส่งเสริมการเกษตร)</p> <p>11. การพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร (สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด)</p>
<p>1.5 เขตประมง เนื้อที่ 6,384 ไร่</p> <p>1.6 เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 1,161 ไร่</p>	<p>1. ส่งเสริม/สนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปลาเบญจพรรณ (สำนักงานประมงจังหวัด, กรมประมง)</p> <p>2. ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในสระน้ำขนาดเล็ก (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพรึก)</p> <p>3. ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ในครัวเรือน (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด, กรมปศุสัตว์/องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพรึก)</p> <p>4. พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด, กรมปศุสัตว์)</p>

ตารางที่ 7-2 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น
2. เขตแหล่งน้ำ - เขตแหล่งน้ำ เนื้อที่ 1,315 ไร่	1. การถ่ายทอดองค์ความรู้การบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ (กรมชลประทาน) 2. การพัฒนาระบบส่งน้ำ-กระจายน้ำ (กรมชลประทาน) 3. การพัฒนาโครงการชลประทานเดิม (กรมชลประทาน) 4. การพัฒนาชุดลอกกำจัดผักตบชวาในคลองระบายน้ำ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก) 5. การเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ (กรมชลประทาน)

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลบ้านพริก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วย รับผิดชอบ	
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571			
1. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1)															13,662,250	
- เขตพื้นที่ทำนา	1.การปรับปรุงบำรุงดิน															
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	100	100	100	100	100	500	500	500	500	500	500	2,500	พต.	
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	1	1	1	1	1	5	33,000	33,000	33,000	33,000	33,000	165,000	พต.	
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	พต.	
	1.4 การจัดหาปุ๋ยมาร์ล	ตัน	200	200	200	200	200	1,000	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000	พต.	
	1.5 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	พต.	
	1.6 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	9,800	9,800	9,800	9,800	9,800	49,000	พต.	
	1.7 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	-	-	1	-	-	1	-	-	167,000	-	-	167,000	พต.	
	1.8 โกลบตอซังข้าว	ไร่	100	100	100	100	100	500	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	พต.	
	1.9 การผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ไร่	500	500	500	500	500	2,500	32,500	32,500	32,500	32,500	32,500	162,500	พต.	
	2. การบริหารจัดการน้ำ															
	2.1 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ทุ่งรังสิตแบบบูรณาการ	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	พต.	
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน															
	3.1 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	พต.	
	3.2 การปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	พต.	
- ไม้ผล/ไม้ยืนต้น/ พืชทางเลือก	1.การปรับปรุงบำรุงดิน															
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	50	50	50	50	50	250	250	250	250	250	250	1,250	พต.	
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	2.5	16,500	16,500	16,500	16,500	16,500	82,500	พต.	
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	100	100	100	100	100	500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	7,500	พต.	
	1.4 การจัดหาปุ๋ยมูลโคโลไมท์	ตัน	70	70	70	70	70	350	119,000	119,000	119,000	119,000	119,000	595,000	พต.	
	1.5 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	140	140	140	140	140	700	2,100	2,100	2,100	2,100	2,100	10,500	พต.	
	1.6 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	1	1	1	1	1	5	4,900	4,900	4,900	4,900	4,900	24,500	พต.	
	1.7 การผลิตปุ๋ยหมัก พต.	ตัน	100	100	100	100	100	500	340,000	340,000	340,000	340,000	340,000	1,700,000	พต.	
	1.8 การผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	32,500	13,000	13,000	13,000	13,000	65,000	พต.	

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วย รับผิดชอบ	
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571			
	2. การบริหารจัดการน้ำ															
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก	แห่ง	-	1	-	-	-	1	-	500,000	-	-	-	500,000	พด.	
	2.2 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ ทุ่งรังสิตแบบบูรณาการ	ไร่	100	100	100	100	100	500	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	1,250,000	พด.	
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน															
	3.1 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	ไร่	50	50	50	50	50	250	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	พด.	
	3.2 การปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	พด.	
2. เขตประมง														134,500		
- เขตประมง	1. การปรับปรุงบำรุงดิน															
	1.1 สารเร่งซูเปอร์ พด.6 บำบัดน้ำเสีย	ซอง	200	200	200	200	200	1,000	2,900	2,900	2,900	2,900	2,900	14,500	พด.	
	2. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน															
	2.1 การปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	120,000	พด.	
3. เขตปศุสัตว์														67,250		
- เขตโรงเรือน เลี้ยงสัตว์	1. การปรับปรุงบำรุงดิน															
	1.1 สารเร่งซูเปอร์ พด.6 บำบัดน้ำเสีย	ซอง	100	100	100	100	100	500	1,450	1,450	1,450	1,450	1,450	7,250	พด.	
	2. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน															
	2.1 การปลูกหญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000	พด.	
	รวมเป้าหมายดำเนินงานและงบประมาณ													13,864,000		

หมายเหตุ : งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นกรอบงบประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2566. **แผนที่ขอบเขตตำบล ปี 2564 (ไฟล์ข้อมูล)**. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- _____. 2566. **รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565)**. แหล่งที่มา: <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate/Area/statpop>, 1 พฤษภาคม 2566.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2566. **ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ปี 2565**. แหล่งที่มา: <https://ebmn.cdd.go.th/>, 1 มิถุนายน 2566.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2566. **ปริมาณน้ำและจำนวนบ่อบาดาล**. แหล่งที่มา: <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php>, 26 พฤษภาคม 2566.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2566. **จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2566)**. แหล่งที่มา: <http://mvos2.gistda.or.th/>, 15 พฤษภาคม 2566.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. **สถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี พ.ศ. 2536-2565 (ไฟล์ข้อมูล)**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กรุงเทพฯ
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. 2566. **แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล)**. กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2566. **แผนที่ทรัพยากรดิน (ไฟล์ข้อมูล)**. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- บัณฑิต ต้นศิริ และ คำรณ ไทรพิภ. 2542. **คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน**. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปริก. 2566. **วิสัยทัศน์ พันธกิจ**. แหล่งที่มา: <https://banprik.go.th/public/>, 1 พฤษภาคม 2566.

กรมพัฒนาที่ดิน
2003/61 ถนนพหลโยธิน
แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

Call Center 1760 02-941-2227